

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kábrtovou ve spojených věcech žalobkyně **L. I.**, a jejího nezletilého dítěte **L. V. N.**, zast. JUDr. Ing. Jiřím Špeldou, advokátem AK Hradec Králové, Šafaříkova 666/9, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra České republiky**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, o žalobách proti rozhodnutím žalovaného ze dne 1. 11. 2013, čj. OAM-240/ZA-ZA08-K01-2013 a OAM-259/ZA-ZA02-K01-2013, t a k t o :

I. Žaloby se zamítají.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaný správní orgán vydal dne 1. 11. 2013 rozhodnutí o vyslovení nepřípustnosti žádosti o udělení mezinárodní ochrany ve věci žadatelky **L. I.**, odkázal na ust. § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, s tím, že řízení podle § 25 písm. i) tohoto zákona se zastavuje. Týž den bylo vydáno rozhodnutí ve věci nezletilé dcery žalobkyně, a to **V. N. L.**, jejímž jménem podala žalobu její matka, i tímto rozhodnutím žalovaný zastavil řízení o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. i) zákona o azylu, když prvním výrokem byla vyslovena nepřípustnost žádosti o udělení mezinárodní ochrany podle § 10a písm. e) téhož zákona. Soud věci, vedené pod sp. zn. 29 Az 19/2013 a 29 Az 20/2013, tedy ve věci žaloby žalobkyně **L. I.** a

žaloby nezletilé žalobkyně V. N. L. spojil usnesením ze dne 14. 7. 2014 ke společnému projednání, s odkazem na ust. § 39 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – s.ř.s.

V žalobě, směřující proti prvnímu rozhodnutí žalovaného, je správnímu orgánu vytýkáno, že nesprávně zhodnotil situaci, pokud tvrdil, že žalobkyně nedoložila nové skutečnosti, a tedy není zákonný důvod pro projednávání její žádosti. Žalobkyně tyto doložila, a to zejména ty, týkající se jejího zdravotního stavu, tyto ovšem považoval správní orgán za účelové. Žalobkyně považuje zdraví za důležitou a závažnou věc, veškeré informace o jejím zdravotním stavu jsou pravdivé, dříve je nepředložila s ohledem na rozsah zdravotních potíží, které se v poslední době zhoršily. Pokud by byla nucena vrátit se do vlasti, bude ohroženo její zdraví, tato péče tam není dostatečná. Problémy s dolními končetinami ztěžují její každodenní činnost, má velké bolesti. Na Ukrajině by nedostala dostatečnou péči, zná tamní špatnou kvalitu zdravotnictví. O ní informovala opakovaně žalovaného, a to i v souvislosti se zdravotními problémy své dcery. Tvzení správního orgánu o přiměřenosti zdravotních problémů věku žalobkyně je nepodložené a účelové, správní orgán zcela pominul individuální přístup. Žalovaný nezohlednil ani rodinnou situaci žalobkyně, zejména pak zdravotní stav jejích dcer. Dcera D. trpí vážnými zdravotními problémy a její vycestování by mělo pro ni fatální následky, pro děti by představovalo i velké sociální potíže. Žalovaný se nezabýval dostatečně ani ekonomickou a sociální situací žalobkyně v případě návratu na Ukrajinu, kde nemá rodina žádné zázemí, které je pro rodinný život naprostou samozřejmostí a nutností. Přesídlení by tak bylo pro žalobkyni stresující událostí, žalobkyně je přesvědčena, že z uvedených důvodů nebyla její žádost dostatečně posouzena a prošetřena, rozhodnutí proto považuje za nezákonné a vadné a žádá jeho zrušení a vrácení věci k dalšímu řízení.

Na žalobní námitky reagoval žalovaný dne 10. dubna 2014 písemným vyjádřením, v němž jejich oprávněnost popřel, odkázal na písemnosti, založené ve správním spisu, i samotné rozhodnutí, při jehož vydání postupoval plně v souladu se zákonem o azylu i jednotlivými ustanoveními správního řádu. Žalovaný je přesvědčen, že zjistil dostatečně stav věci, zabýval se všemi skutečnostmi, které žalobkyně sdělila, rovněž si opatřil úplné podklady pro vydání žalobou napadeného rozhodnutí. Současně projednávaná žádost žalobkyně o mezinárodní ochranu je již její třetí žádostí, první byla podána 24. 11. 2004, proti negativnímu rozhodnutí byla podána žaloba, která byla v říjnu 2005 soudem zamítnuta a v dubnu 2006 odmítl NSS kasační stížnost žalobkyně jako stěžovatelky. Druhou žádost podala žalobkyně 31. 8. 2011, následovala soudní řízení s obdobným výsledkem. V obou dřívějších správních řízeních byly veškeré důvody žalobkyně meritorně posuzovány. Ze sdělení žalobkyně správní orgán zjistil, že žádá o humanitární azyl, jako důvod a nové skutečnosti označuje zdravotní potíže s dolními končetinami a na podporu svých tvrzení předložila lékařské zprávy. Z nich žalovaný zjistil, že si žalobkyně stěžovala na bolest nohou, otok nad patou, má ploché nohy, měla by nosit ortopedické vložky a vhodnou obuv. Lékař též doporučil cévní vyšetření, které bylo provedeno 6. 11. 2013, a to UTZ žilního systému, nezjistil známky trombozy, doporučil el. kompresi a předepsal léky. Objednal žalobkyni ke sklerotizaci na 4. 12. Z výše uvedených skutečností dovodil žalovaný, že žalobkyně trpí varixy – křečovými žilami, tyto jsou nejčastějším žilním onemocněním a řadí se mezi civilizační choroby, postihují dvakrát častěji ženy než muže a mají na ně zásadní vliv genetické dispozice a těhotenství. Riziko též stoupá s věkem, běžnou léčbou mírnějších příznaků je

sklerotizace. Z tohoto pohledu žalovaný nepovažuje své tvrzení o přiměřenosti potíží věku za nepřijatelné, zdravotními obtížemi žalobkyně se individuálně a pečlivě zabýval. Žalobkyní nově uváděné důvody, na základě kterých se domáhá opětovně meritorního posouzení věci, zcela jistě nepředstavují důvody azylově relevantní, žalobkyni byla poskytnuta adekvátní péče, byla medikována, a též jí byla zřejmě provedena sklerotizace a její potíže tedy byly odstraněny. Žalobkyně tak neuvedla žádné azylově relevantní nové skutečnosti, které bez jejího zavinění nemohly být zkoumány v rámci předchozího řízení, ukončeného Nejvyšším správním soudem rozsudkem ze dne 6. 3. 2012 pod sp. zn. 3 Azs 6/2011-96. Na udělení humanitárního azylu není právní nárok, nemohlo tak být porušeno právo žalobkyně na udělení mezinárodní ochrany, v tomto případě odkazuje žalovaný na rozhodnutí NSS ze dne 15. 10. 2003, kdy pod sp. zn. 3 Azs 12/2003 soud připomněl, že udělení azylu z humanitárních důvodů je na volné úvaze příslušného správního orgánu a rozhodnutí o něm přezkoumává soud pouze v omezeném rozsahu, neboť mu nepřísluší přezkoumávat, zda zde byly humanitární důvody či nikoliv, toto je věcí diskrečního oprávnění správního orgánu, soud toto přezkoumává pouze z hlediska dodržení příslušných procesních předpisů. Žalovaný řádně zjistil a posoudil osobní situaci žalobkyně, též situaci v zemi původu, zdravotní stav žalobkyně a plně odkazuje na závěry vydaného rozhodnutí, které jsou dostatečným a srozumitelným způsobem odůvodněny. Úroveň zdravotní péče, která je v zemi původu nižší či nákladnější, není azylově relevantním důvodem, ostatně ani v ČR není lékařská péče bezplatná, v tomto směru je odkazováno na rozhodnutí NSS ze dne 26. 7. 2007, sp. zn. 2 Azs 30/2007. Zdravotní stav žalobkyně je v současné době stabilizován, pokud podstoupila plánovaný operační zákrok, pak její potíže byly zcela odstraněny a její vycestování nijak neohrožuje její život. Na Ukrajině je potřebná péče specialistů dostupná, jistě nenaplnuje podmínky ohrožení života žalobkyně tak, jak předpokládá výklad pojmu vážné újmy pro případ vycestování, v souvislosti s ust. § 14a) zákona o azylu. Takové nebezpečí pak ale nepředstavuje ani fakt, že žalobkyně nemá v zemi původu vybudováno již žádné zázemí, má na Ukrajině matku a tři syny, jak její bývalý manžel, s nímž dle vyjádření žalobkyně je opět pospolu, tak její dcery mají státní příslušnost Ukrajiny, nic jim nebrání v tom, aby rodinný život přesunuli na Ukrajinu. Správní orgán nemá žádný důvod domnívat se, že by po návratu do země původu zůstala žalobkyně bez prostředků a nezaopatřena, nemůže ani souhlasit s tvrzením, že by po přesídlení do prostředí, v němž strávila podstatnou část života a nikdy tam neměla žádné potíže, měla být stresována.

V žalobě nezletilé žalobkyně je namítáno porušení ust. § 3 správního řádu, neboť žalovaný nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti a v rozsahu, který je nezbytný s ohledem na konkrétní okolnosti věci, pro zastavení řízení nebyly důvody. Nezletilá splňuje podmínky ust. § 12 písm. b) a § 14a) zákona o azylu. Dále je namítáno, že nezletilá trpí lehkým mentálním postižením a nucené vycestování by na ni mělo nepříznivý dopad. K žalobě je přiloženo vyjádření Speciálně pedagogického centra při MŠ, Speciální ZŠ a Praktické škole v Hradci Králové ze dne 18. 9. 2013 s dgn. závěrem lehké mentální postižení. Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 4. 4. 2014 navrhl odmítnutí či zamítnutí žaloby, s tím, že se jedná o blanketní žalobu, všechny skutečnosti, žalobkyní tvrzení, byly řádně a úplně posouzeny v předchozím řízení a nebyly uvedeny nové skutečnosti, které by nebyly bez jejího zavinění předmětem zkoumání v předchozím pravomocně ukončeném řízení o udělení mezinárodní ochrany.

Soud jednal ve věci dne 14. 7. 2014, kde došlo ke spojení obou řízení za účelem společného projednání. Zde bylo konstatováno, že otcem nezletilé je bývalý manžel matky, pan R. L. Zástupce žalobkyně poukázal na to, že žalovaný nezjistil náležitě a v potřebném rozsahu stav věcí, zejména zdravotní stav žalobkyň v návaznosti na případný možný návrat do země původu, připomněl i současnou situaci na Ukrajině, která by dostupnost potřebné péče ještě ztížila, zřejmě i prakticky znemožnila. Žalobkyně nejsou účastny zdravotního pojištění a na zaplacení potřebné péče by neměly prostředky. Dcerka se narodila s vadou chlopně. Žalobkyně soudu předložila rodný list nezletilé, vystavený 21. 3. 2014 Úřadem městské části Prahy 4 a rozhodnutí Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou sp. zn. 5 C 70/2012, oba dokumenty dokládají otcovství R. L. k oběma nezletilým dcerám žalobkyně. Nezletilá byla léčena v Praze se srdečními potížemi, mají doporučení do nemocnice v Hradci Králové. Bezplatná léčba je na Ukrajině pouze na papíře. Žalobkyně uvedla, že má na Ukrajině tři syny, ten, co má diplom z VŠ, musí nastoupit na vojnu, manželův bratr, kterého odvedli, zemřel. Zástupce žalobkyně uvedl, že ze sdělovacích prostředků vyplývá, že na Ukrajině probíhá ozbrojený konflikt, jsou fyzicky ohroženi i civilisté, v tomto směru žalovaný nezjistil dostatečně skutkový stav. Navrhl vyžádání zprávy o situaci z MZV, konkrétně o případném ohrožení civilistů pro případ návratu do země. U obou žalobkyň byly prokázány zdravotní problémy, realizace léčby v zemi původu by nebyla možná.

Pověřená pracovnice žalovaného poukázala na skutečnost, že žalobkyně opustila vlast v r. 2003, měla k dispozici tříměsíční vízum, poté zde pobývala nelegálně. O mezinárodní ochranu požádala v r. 2004, kdy uváděla ekonomické důvody, věc skončila zamítnutím kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem. Další řízení proběhlo v r. 2011, žalobkyně uváděla, že má českého přítele, který ji ochraňuje před bývalým manželem, kasační řízení skončilo obdobně. V současné situaci žalobkyně uplatňuje humanitární důvod, zejména s odkazem na zdravotní stav dcer, v r. 2005 se obrátila na Velvyslanectví Ukrajiny s žádostí o zapsání dcery do CP. Správní orgán vyhodnotil žalobkynin předložený zprávy jako vcelku běžné zdravotní komplikace, nevyžadující speciální lékařskou péči. Žalovaný připomíná, že v dřívějším řízení uváděla žalobkyně nepravdivé informace o otcovství svých dcer, správní orgán je přesvědčen, že žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany jsou podávány účelově, a to z důvodu legalizace zdejšího pobytu. Dochází tak k zneužívání zákona o azylu a jeho taxativních ustanovení. Humanitární důvody jsou již judikací vyprecizovány jako důvody především vážného zdravotního stavu, věku nad 80 let a různých přírodních katastrof. Situace ve zdravotnictví je na Ukrajině podobná české, je předpokládána povinná účast na pojištění, pokud by vešla žalobkyně pod režim zákona č. 326/1999 Sb., dolehla by tato povinnost i na ni. Při původní žádosti žalobkyně uvedla, že dcera je zdravá, nyní s dřívější zprávou argumentuje, přestože zdravotní stav dcery se zlepšil. Žalovaný správní orgán nemá aktuálně žádné dispozice k tomu, že návrat neúspěšných žadatelů o azyl na Ukrajinu není možný.

Soud přistoupil na návrh zástupce žalobkyň a vyžádal stanovisko MZV ČR k aktuální situaci na Ukrajině, toto bylo vypracováno dne 15. 8. 2014. Z vyjádření vyplývá, že MZV ČR považuje za bezpečnou většinu území Ukrajiny vyjma Autonomní republiky Krym a Luhanské a Doněcké oblasti. Kvůli nejistému vývoji bezpečnostní situace pak MZV vyzývá občany ČR k obezřetnosti rovněž při cestách

do Charkovské, Dněpropetrovské, Záporožské, Chersonské a Mykolajivské oblasti, pro další oblasti Ukrajiny nemá MZV informace o bezpečnostním riziku.

Při jednání soudu dne 3. 11. 2014 soud konstatoval tuto zprávu, též konstatoval, že dle spisu žalobkyně pochází z Ivano-frankovské oblasti na západní Ukrajině. Žalobkyně uvedla, že se jedná o dvoupokojový byt, kde žije matka se syny žalobkyně, neví, zda by ji přijala, pokud zákon hovoří o bezpečném návratu, má na mysli celé území země původu. Jednalo by se o velkou sociální zátěž a zásadní narušení rodinného života. Žalobkyně navrhla zrušení napadených rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení. Soudu předložila žalobkyně k nahlédnutí poukaz na kardio vyšetření nezletilé dcery na den 18. 11. 2014. Na náhradě nákladů řízení žalobkyně nežádá ničeho, pouze náhradu nákladů právního zastoupení.

Pověřená pracovnice žalovaného odkázala na výše cit. argumenty a navrhla zamítnutí žaloby jako nedůvodné, náhradu nákladů řízení neúčtovala.

Ze správních spisů plyne, že žalobkyně podala žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 12. 8. 2013, uvedla, že je státním občanem Ukrajiny, téže národnosti, uvedla, že otec zemřel v r. 2001, matka žije v Nadvorné na Ukrajině, rovněž tak i tři synové žalobkyně. Žalobkyně je rozvedená, žije v PoS s exmanželem a dvěma dcerami. Do ČR přicestovala v r. 2003. Je katolického vyznání, má SŠ vzdělání, obor kuchařka – cukrářka. Jako důvod opuštění vlasti uvedla, že chtěla změnu z rodinných důvodů. Žádá o ochranu z humanitárních důvodů – pro zdravotní stav dcer. Ve zdravotnictví na Ukrajině člověk musí podplácet, má strach, že by dcery nedostaly dobrou péči a hladověly by. V rámci pohovoru dne 27. 8. 2013 žalobkyně uvedla, že bývalý manžel zde žil načerno, označila původně za otce svých dětí jeho kamaráda, který jim chtěl pomoci. S manželem se ale dali zase dohromady, je otcem dětí. Do ČR přijela na pozvání kvůli rodinným důvodům, nyní má problémy se štítnou žlázou a má oteklou nohu. Synové žijí s matkou žalobkyně na Ukrajině. Ortopedické vyšetření ze dne 14. 10. 2013 prokázalo plochonoží, enthesopatii s doporučením rehabilitace, ortopedických vložek a vhodné obuvi. Nález cévní chirurgie ze dne 24. 10. 2013 prokázal křečové žíly s doporučením sklerotizace. Žalobkyně podala jménem své nezletilé dcery V. N. žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 20. 8. 2013, uvedla, že dcera je bez státní příslušnosti, ukrajinské národnosti, otcem je R. L., dcera se narodila dne 16. 7. 2011 v ČR. Dcera má nedomykavost chlopně. Téhož dne jako shora proveden pohovor s matkou ve věci nezletilé, matka uvedla, že v Praze chodili k lékaři do roku dcery každé tři měsíce na kontroly se srdcem, pak jim řekli, že se stav lepší a stačí kontroly jednou za půl roku.

Současně s případem žalobkyně a její nezletilé dcery V. N., jejichž věci byly spojeny ke společnému projednání, soud též den jednal i ve věci nezletilé D. L., druhé dcery žalobkyně, o jejíž žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalovaný rozhodoval meritorně. Žaloba byla zamítnuta jako nedůvodná.

Soud přezkoumal napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – s.ř.s.) a konstatoval, že namítaných pochybení v průběhu správního řízení a v napadeném rozhodnutí neshledal. Ve svém rozhodnutí soud vyšel ze skutkového a právního stavu výše zjištěného (§ 77 odst. 2 s.ř.s.).

Ustanovení § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, upravuje vyslovení nepřipustnosti žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a to tehdy, pokud cizinec podal žádost o udělení mezinárodní ochrany opakovaně, aniž by uvedl nové skutečnosti nebo zjištění, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany. Dle § 25 tohoto zákona se pak řízení o takové žádosti, v souladu s písm. i), zastaví.

Jak vyplývá z rozhodnutí žalovaného, předchozí žádosti žalobkyně byly zkoumány věcně, žalobkyně nikdy neuváděla azylově relevantní skutečnosti a soud je po přezkoumání věci přesvědčen, že žalobkyně nemá žádné azylově relevantní důvody pro žádost o udělení mezinárodní ochrany, její žádosti tak nelze jinak, než označit za ryze účelové. Zdravotní problémy žalobkyně nejsou v žádném případě vážnějšího charakteru, či takové, které by nebylo možno běžně na Ukrajině léčit, a to bez jakéhokoliv nebezpečí ohrožení jejího života. Ani problémy nezletilé dcerky nejsou život ohrožující, naopak, z průběhu spisu plyne, že její zdravotní stav se zlepšil. Důvody humanitárního charakteru, jak správně poukázal žalovaný, se tak problémům žalobkyně a její dcery neblíží. Případná nedobrá celková sociální situace, která by mohla nastat po návratu rodiny na Ukrajinu, není a nemůže být podřazena žádnému z příslušných ustanovení zákona o azylu a je zcela patrné, že jiné, než ekonomické důvody, případně důvod legalizační, žalobkyně a její rodina nemá. Tyto problémy však může řešit pouze pomocí zákona o pobytu cizinců, nikoliv dle zákona o mezinárodní ochraně, jehož instituty jsou taxativně určeny pro důvody pronásledování cizince v zemi původu, nebo, pokud se má jednat o důvod humanitární, velmi závažným zdravotním stavem, či vysokým věkem žadatele. Správní orgán dospěl v daném případě obou žalobkyň ke správným závěrům, a to, že jejich žádost je nepřipustná a řízení o ní proto zastavil. Svá rozhodnutí žalovaný řádně odůvodnil. Soud pak v průběhu řízení přistoupil, s ohledem na trvající ozbrojený konflikt na území Ukrajiny, k důkazu vyjádřením MZV ČR, z něhož jasně vyplynulo, že na západním území Ukrajiny, odkud žalobkyně pochází, žádné bezpečnostní riziko pro návrat rodiny nehrozí. Je tak nasnadě, že vycestování žalobkyně a jejích dětí je možné. Konečně, v době rozhodování správního orgánu tento konflikt ještě neexistoval. Soud neshledal na postupu žalovaného v obou věcech žádnou vadu řízení, neshledal ani žádnou nezákonnost, proto žaloby zamítl jako nedůvodné.

Výrok o náhradě nákladů řízení soud odůvodňuje ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., když právnímu zástupci žalobkyně přiznal náhradu nákladů právního zastoupení samostatným usnesením a žalovaný náklady řízení nežádal.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 7. listopadu 2014

JUDr. Jana Kábrtová, v.r.
samosoudkyně